

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15CoE/83/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4317207099
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavel Lukáč
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4317207099.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Lukáča a členov senátu JUDr. Jána Bzdúška a JUDr. Martiny Balegovej, v exekučnej veci oprávneného: Detský domov Nitra, so sídlom Dlhá 179, Nitra, IČO: 35 628 391, proti povinnej: C. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. K. XXX, o udelenie poverenia, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Levice č. k. 13Er/472/2017-11 zo dňa 04.04.2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Levice č. k. 13Er/472/2017-11 zo dňa 04.04.2017 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd žiadosť súdneho exekútora JUDr. Erika Tótha, so sídlom Piaristická 2, Nitra, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 27.03.2017, doručenú na Okresný súd Levice dňa 31.03.2017, zamietol.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ustanoveniami § 38 ods. 1, § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti účinného v čase začatia konanie (ďalej len Exekučný poriadok) a § 31 ods. 2 a § 54 ods. 3 zákona č. 36/2005 zákona o rodine.

3. Súd prvej inštancie uviedol, že súdny exekútor JUDr. Erik Tóth žiadal dňa 27.03.2017 tunajší súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v exekučnej veci oprávneného proti povinnej o vymoženie pohľadávky na zaostalom výživnom v sume 178,53 eura za obdobie od 22.05.2015 do 08.12.2015 na mal. K. E., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je dieťaťom povinnej, na účet Detského domova Nitra. Exekučným titulom má byť rozsudok č. k. 4P/68/2014-49 vydaný Okresným súdom Levice dňa 23.04.2015. Okresný súd Levice rozsudkom č. k. 4P/68/2014-49 zo dňa 23.04.2015 nariadil u mal. K. E. stavnú starostlivosť a zaviazal povinnú na platenie výživného na maloletú vo výške zodpovedajúcej 30 % sumy aktuálneho životného minima mesačne vždy do 25. dňa toho - ktorého mesiaca vopred na účet Detského domova Nitra. Nariadením ústavnej výchovy, resp. starostlivosti vzťah medzi dieťaťom a rodičmi naďalej trvá. Ak súd nerozhodol o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, sú rodičia naďalej zákonnými zástupcami maloletého dieťaťa a spravujú jeho majetok. Žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom, súd v takom prípade ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať. Detský domov Nitra podal u súdneho exekútora dňa 21.03.2017 návrh na vykonanie exekúcie na základe vyššie uvedeného exekučného titulu, proti povinnej. Detský domov Nitra, do ktorého bola maloletá umiestnená a na účet ktorého bola povinnej uložená povinnosť platiť výživné, je však len určením platobného miesta a nie je zákonným zástupcom maloletej. Z tohto dôvodu nie je oprávneným na podanie návrhu na vykonanie exekúcie v prospech mal. K. E. a jej zastupovanie v tomto exekučnom konaní. Pretože rodičovské práva a povinnosti rodičov maloletého dieťaťa neboli súdnym rozhodnutím obmedzené, príp. pozastavené, rodičia zostávajú naďalej zákonnými zástupcami maloletého dieťaťa. V prípade kolízie

záujmov medzi rodičmi a mal. dieťaťom by zástupcom mal. dieťaťa mohol byť súdom ustanovený opatrovník, ktorým Detský domov Nitra nie je. Vzhľadom na skutočnosť, že návrh na vykonanie exekúcie bol podaný neoprávnenou osobou, súd žiadosť o udelenie poverenia na základe ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku zamietol.

4. Proti predmetnému uzneseniu podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Namietal, že v zmysle § 81 ods. 2 zákona o rodine (v znení účinnom od 1.6.2016, doplnený zákonom č. 175/2015 Z. z.) je Detský domov Nitra oprávnený konať vo veciach uplatňovania nároku na výživné maloletého dieťaťa bez toho, aby bol rodičom obmedzený alebo pozastavený výkon rodičovských práv a povinností, aj keď nie je zákonným zástupcom maloletých detí. V prípade mal. dieťaťa K. E. výživné od rodičov nepovažujú za majetok dieťaťa, nakoľko v zmysle § 61 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, za poskytovanú starostlivosť dieťaťu s nariadenou ústavnou starostlivosťou sa určuje úhrada, ktorá sa hradí z výživného určeného rodičovi súdom. Dlžnú sumu eviduje detský domov ako pohľadávku štátu a vymáha podľa zákona č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu.

5. Povinná sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach odvolania podaného oprávneným (§ 379 CSP, § 380 CSP) a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia zistil, že napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP).

7. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že rozsudkom č. k. 4P/68/2014-49 vydaným Okresným súdom Levice dňa 23.04.2015 nariadil súd u mal. K. E. stavnú starostlivosť a zaviazal matku mal. dieťaťa (povinnú) na platenie výživného na maloletú vo výške zodpovedajúcej 30 % sumy aktuálneho životného minima mesačne vždy do 25. dňa toho - ktorého mesiaca vopred na účet Detského domova Nitra. Uznesením č. k. 4P/4/2015-20 zo dňa 13.11.2015 súd uložil oprávnenému odovzdať maloleté dieťa do osobnej starostlivosti budúcej pestúnke. Dňom 9.12.2015 bolo ukončené oprávnenému tak poskytovanie starostlivosti v detskom domove. Z výživného určeného súdom mala za obdobie umiestnenia dieťaťa v detskom domove povinná zaplatiť úhradu za poskytovanú starostlivosť v celkovej výške 178,53 eura. Nakoľko povinná neuhradila oprávnenému úhradu za poskytovanú starostlivosť, oprávnený podal u súdneho exekútora JUDr. Erika Tótha návrh na vykonanie exekúcie. Uznesením č. k. 13Er/472/2017-11 zo dňa 04.04.2017 súd prvej inštancie zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia. Následne bol spis predložený odvolaciemu súdu na rozhodnutie o podanom odvolaní oprávneného. Prípisom zo dňa 31.05.2018 bol spis vrátený Okresnému súdu Levice za účelom doručenia uznesenia č. k. 13Er/472/2017-11 zo dňa 04.04.2017 povinnej spolu s odvolaním a výzvou na vyjadrenie sa k podanému odvolaniu. Po odstránení uvedeného nedostatku bol spis opätovne predložený odvolaciemu súdu.

8. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

9. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí.

10. Základný rámec práva na spravodlivé súdne konanie, použiteľný pre civilné konanie, je obsiahnutý v článku 6 ods. 1 Dohovoru. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky implikované aj v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Jednotlivé čiastkové práva, ktoré tvoria obsah práva na spravodlivý proces, je možné vyvodiť predovšetkým z rozhodovacej činnosti ESLP. Patrí sem najmä právo na prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na verejnosť konania a rozhodnutia, právo na rozhodnutie v primeranej lehote a právo na spravodlivé prejednanie veci. V rámci posledne spomínaného práva je možné zdôrazniť princíp rovnosti strán, princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania a právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Ochrana princípov spravodlivého procesu na zákonnej úrovni prislúcha všeobecným súdom. Porušenie práva na

spravodlivý proces sa môže prejavíť v ktoromkoľvek štádiu konania na súde prvej inštancie. Nie každé porušenie však musí viesť k zrušeniu odvolaním napadnutého rozhodnutia. Úlohou odvolacieho súdu je posúdiť závažnosť každého porušenia, pritom môže dospieť k riešeniu, že niektoré menej závažné pochybenie môže napraviť svojim postupom. Dôvodom na zrušenie rozhodnutia je preto taký zásah do práva na spravodlivý proces, ktorý vzhľadom na jeho povahu alebo intenzitu nie je možné v odvolacom konaní napraviť.

11. Podľa § 81 ods. 1 zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

12. Podľa § 81 ods. 2 zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 61 ods. 1 písm. a) zákona č. 305/2005 o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, úhrada za vykonávanie opatrení pobytovou formou sa určuje pre dieťa, ktoré je umiestnené v centre na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti alebo na základe písomnej dohody s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, ak odsek 5 neustanovuje inak.

14. V zmysle vyššie uvedeného odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v priebehu exekučného konania pri vydaní rozhodnutia o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia porušil právo na spravodlivé súdne konanie, keď predmetnú žiadosť zamietol s poukazom na to, že oprávnený (Detský domov Nitra) nie je osobou oprávnenou na podanie návrhu na vykonanie exekúcie. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie oprávneného je dôvodné. Odvolací súd konštatuje, že závery súdu prvého stupňa v napadnutom uznesení neobstoja, keď súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec a tým znemožnil účastníkovi konania prístup k súdu. Odvolací súd poukazuje na novelizáciu zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, zákonom č. 175/2015 Z. z., ktorou sa len spresnil § 81 ods. 2 pridaním druhej vety, ktorá znie, že ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Ak dieťa už nie zverencom zariadenia ústavnej starostlivosti, v ktorom bolo umiestnené, pričom ústavnému zariadeniu vznikol nedoplatok na úhradách za poskytovanie starostlivosti v podobe neuhradeného výživného, nemá pohľadávka charakter výživného ako takého, ale má formu akéhosi regresného nároku, keď oprávnený poskytoval svojmu zverencovi starostlivosť, za ktoré mu vznikli náklady. Čiže vzniknutá pohľadávka sa spravuje režimom upravujúcim zákon č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu. Je nepochybné teda, že oprávnený má v danej veci právomoc podať návrh na vykonanie exekúcie, nakoľko mu vznikla pohľadávka za úhrady za poskytovanú starostlivosť na maloleté dieťa za matku dieťaťa (povinnú), ktorá si svoju povinnosť uloženú jej rozsudkom súdu, t.j. poukazovať Detskému domovu Nitra výživné neplnila, čím je daná aktívna legitímácia na podanie návrhu na vykonanie exekúcie aj s poukazom na § 61 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z.

15. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a v zmysle § 391 ods. 1 CSP vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.